

ASBEST SANEREN en zonnepanelen monteren

Veel asbesthoudende daken zijn vanaf 1993, toen het gebruik van asbest verboden werd, vervangen. Maar nog steeds ligt in Nederland 170 miljoen vierkante meter aan asbesthoudende golfplaten op daken van stallen, schuren, huizen en fabrieken.

Het saneren van een asbestdak en een nieuw dak leggen is een complex verhaal. Golfplatenproducent Eternit verzorgt beide binnen zijn concept 'Eterclean'.

De meeste mensen weten het inmiddels wel: asbest is levensgevaarlijk wanneer asbestvezels loskomen en ze worden ingeademd. Asbestvezels kunnen bij inademing diep in de longen doordringen. Op termijn kan dit buikvlies- en longvlieskanker (mesotheliom) veroorzaken. De periode tussen blootstelling aan asbestvezels en daadwerkelijk ziek worden kan tientallen jaren zijn.

De beroepsmatige toepassing en verkoop van alle soorten asbest is sinds 1 juli 1993 verboden. Sinds 2005 is het gebruik van alle soorten asbest niet meer toegestaan in de Europese Unie (EU). Mogelijk wordt het vanaf 2024 verboden voor particulieren en bedrijven in Nederland om asbestdaken of asbestgolfplaten te hebben. De meeste asbestdaken zijn kwalitatief nog goed, vertelt Michiel Wanders, projectmanager Eterclean bij golfplatenproducent Eternit. Dat wil zeggen: ze zijn waterdicht. Veel boeren vinden het vervangen van een asbestdak dan ook geen noodzaak. Er kunnen echter asbestvezels in het milieu terechtkomen door natuurlijke erosie van het dak door bijvoorbeeld mossen en schimmels; die trekken de asbestvezels los.

Om te bevorderen dat asbestdaken worden vervangen, is er voor bedrijven sinds maart 2010 de mogelijkheid van Milieu Investeringsaftrek (MIA) en Vrije afschrijving Milieu-investeringen (Vamil). In 2011 werd door agrarische ondernemers naar schatting voor 30 miljoen euro geïnvesteerd in asbestverwijdering; een groei van 50 procent ten opzichte van 2010.

Gecertificeerd

Het saneren van een asbestdak moet veilig gebeuren. Voor asbestverwijderingsbedrijven geldt daarom een verplichte certificering. Er is echter nog een groot aantal bedrijven dat asbest op een onjuiste manier verwijdert. "Wij werken alleen met gecertificeerde bedrijven samen", aldus Wanders. Het verwijderen van het

asbestdak door een gecertificeerd bedrijf is een van de onderdelen van Eterclean. Eterclean zorgt ook voor een betrouwbaar bedrijf dat de nieuwe golfplaten monteert en een bureau dat de asbestinventarisatie-rapportage maakt die nodig is voor de aanvraag van een sloopvergunning. Wanders: "Wij werken samen met kwaliteits- en servicegerichte partners en coördineren het hele saneringsproces. De boer heeft één aanspreekpunt. Dat zorgt voor een heldere communicatie."

Door de hechte samenwerking tussen Eterclean en zijn partners zit er snelheid in het hele saneringsproces. "De boer wil natuurlijk zo kort mogelijk zonder dak zitten. Een dak van 500 m² kunnen wij in één week tijd laten saneren en monteren", zegt Wanders. Isolatie onder de platen laten aanbrengen is ook mogelijk. De kosten van een nieuw golfplattendak bedragen 25 tot 30 euro per m². De kosten zijn sterk afhankelijk van allerlei factoren, zoals de bereikbaarheid van het dak en de conditie van het onderdak.

Zonnepanelen

De golfplaten van Eternit bestaan voor 70 procent uit cement. Voor de wapening

worden er polyvinylalcoholvezels aan toegevoegd. De golfplaten zijn dampdoorlatend. Ook zijn ze zeer geschikt voor een agressief milieu: ze raken niet aangetast door bijvoorbeeld ammoniak. Een ander voordeel is dat ze roestvrij zijn. De golfplaten zijn in verschillende kleuren leverbaar. "Maar 80 procent van de golfplaten die we verkopen is grijs of zwart." Het is mogelijk om op de golfplaten

prijs drukt." De overheid stelt vanuit de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE) subsidie beschikbaar voor zonnepanelen. Er is veel animo voor deze regeling en de subsidiepot is relatief klein en dus snel leeg. Voor 2012 is een budget van 1,7 miljard euro SDE-subsidie beschikbaar en er is al voor 2,3 miljard euro (489projecten) subsidie aangevraagd. De projecten moeten nog worden beoordeeld

Golfplaten zijn dampdoorlatend en raken niet aangetast door ammoniak

zonnepanelen te laten monteren. Het onderdak moet het extra gewicht van de zonnepanelen wel kunnen dragen."De afgelopen tien jaar is de aanschafprijs van zonnepanelen met 80 procent gedaald", weet Wanders. "Daardoor is de terugverdiendtijd ook lager: was die eerst tien tot vijftien jaar, nu is die zo'n acht, negen jaar. Sommige agrariërs kopen de zonnepanelen gezamenlijk in, wat de aanschaf-

om vast te stellen of ze aan alle voorwaarden van de regeling voldoen. De vijf politieke partijen van het Lenteakkoord willen dat zonnepanelen nog minder duur worden: er komt een verlaging van het btw-tarief naar 6 procent of een subsidie van dezelfde grootte, zo'n 12 procent. De partijen hopen dat een van beide maatregelen per 1 juli 2012 kan ingaan. <

Rode golfplaten

Stallen met een dak van rode golfplaten. Uitzonderingen, want 80 procent van de golfplaten die Eternit verkoopt is grijs of zwart.

Foto: Eternit